

JAROCIN XXI stowarzyszenie



POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

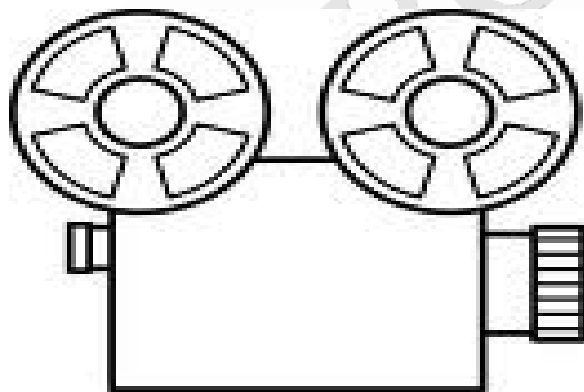
Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

JAROCIN
FREE-WOLNE
MIASTO

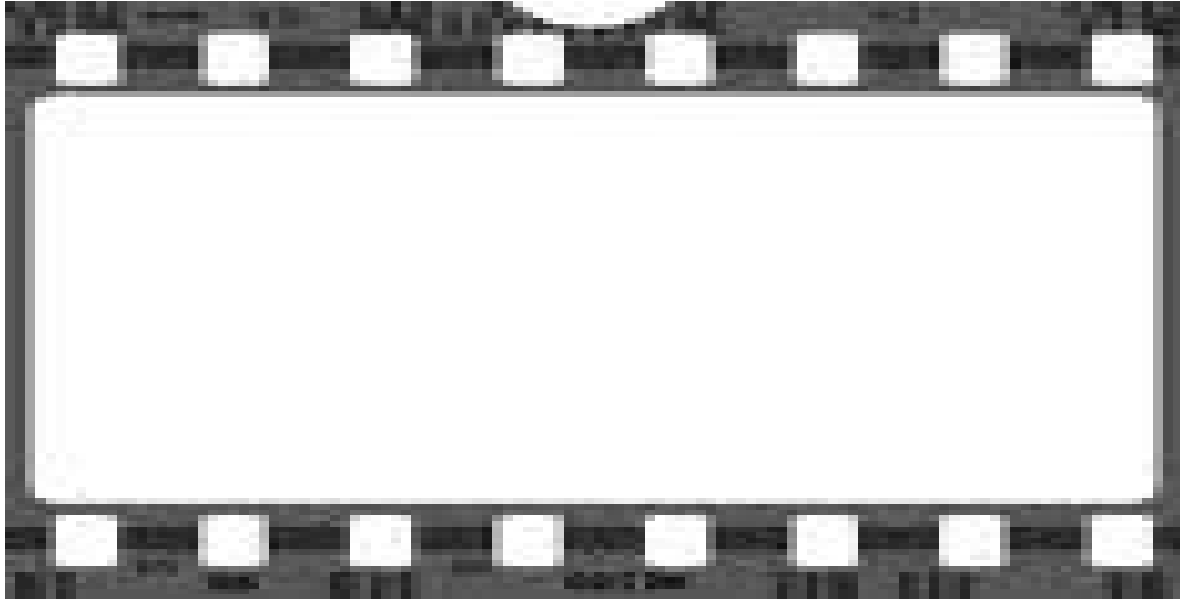
Brzdąc Charliego Chaplina jako przykład filmu niemego.



1. Wymień cechy kina niemego na podstawie obejrzanego filmu. Wpisz je w projektor.



2. Przedstawiona w filmie historię zapisz w formie planu ramowego.



3. Przeczytaj historię filmu (Zał. Nr 1) i na podstawie uzyskanych informacji oraz wiedzy o filmie, kinie, sporządź krzyżówkę z hasłem: NIEME KINO.

4. Wyjaśnij, jaką rolę w filmie niemyim odgrywała muzyka na żywo. Jak nazywali się grający ją muzycy?

5. Zapisz imiona i nazwiska innych znanych Ci sławnych komików. W razie trudności poszukaj w dostępnych źródłach.

6*. Zapoznaj się z informacjami o Charlim Chaplinie (Zał. Nr 2) a także przypomnij sobie charakterystyczne cechy tego komika a następnie sporządź jego portret i list gończy.

Załącznik nr 1

Historia filmu

Najwcześniejsze urządzenia będące przodkami kinematograficznych to camera obscura i laterna magica (latarnia czarnoksięska). Ta ostatnia jest prapradziadkiem projektorów do slajdów. Istniały też różnego rodzaju aparaty optyczne do pokazywania ruchomych obrazków - stroboskop, zoetrop, praksinoskop, fenakistiskop. Pierwszy aparat do utrwalania scen ruchomych zbudował w 1891 roku Edison. Był to kinetoskop. Podobne urządzenie (kinematograf - patent z 13 lutego 1894 r.) skonstruowali bracia Auguste i Louis Lumier. Urządzenia te nie rejestrowały dźwięku. Utrwalenie postaci niemal jak żywych, ich indywidualności rysów, mimiki, specyfiki gestów na celuloidowej taśmie zmieniło w dużym stopniu naturę postrzegania świata przez ludzi. Rola pamięci nie zmalała lecz zmieniła się również. Oko jako najważniejsze narzędzie odbioru zwiększyło rolę pamięci fotograficznej, wyobraźnia zaczęła działać w inny sposób. Sceny ukazujące coraz to w inny sposób wciąż rosnącą i zmieniającą się wiedzę o człowieku budziły niezapomniane przeżycia estetyczne takie jak zachwyt i wzruszenie. Większość kierunków awangardowych takich jak impresjonizm czy surrealizm zawierały się w kinie, przedstawiane, eksponowane bez słów. Kino nieme przecierało szlak do zainteresowania publiczności innym nowocześniejszym przedsięwzięciom artystycznym. Wprowadzenie dźwięku można nazwać pewną katastrofą kina ponieważ bagatelizował on przekaz ?świat cieni?, upraszczał przeżycia związane z losem bohaterów oraz z wartościami jakie postacie z ekranu przekazywały. Nowe źródło przekazu jakim było kino swój początek ma w XIX wieku, kiedy to bracia Lumiere w tzw. „godzinę zero” 28 grudnia 1895r. zorganizowali projekcję dziewięciu jednominutowych filmów. Pamiętna projekcja odbyła się w Paryżu. Ludzie początkowo odnosili się do nowego środka przekazu z dużą rezerwą. Filmy czarno-białe bez dźwięku były pokazem fantastycznej mimiki i gry gestami aktorów. Plansze z komentarzem ukazywały się po scenach. Aktorzy, którzy mieli naprawdę trudne zadanie bez słów opowiadali publiczności dramatyczne i komiczne historie, a ta coraz bardziej przekonywała się do nowego medium. Po upływie kilku lat aktorzy zdobywali miano gwiazd i dużą popularność. Publicka z utęsknieniem czekała na ciąg dalszych losów bohaterów, których rolę się wcielali sławni do dziś ludzie tacy jak Pola Negri, Clara Bow, Gloria Swanson, Rudolf Valentino, Charlie Chaplin. Dziś wielu aktorów wzoruje się na grze ówczesnych sław, a ich filmy nadal cieszą się dużą popularnością.

Hollywood, Hollywood

Po wynalezieniu kinematografu w USA kino stało się popularne. Ludzie często odwiedzali tzw. "nickelodeonami" ze względu na niską, atrakcyjną cenę biletów (5 centów-nickel). Popularną rozrywką stały się krótkie jedno-, dwuaktowe komedie i melodramaty, co za tym idzie zwiększyła się ich produkcja, a rynek filmowy w szybkim tempie się rozrastał. Projekcje zazwyczaj odbywały się z podkładem muzyki granej na żywo. Monopol na produkcję filmów w USA osiągnął i skutecznie go bronił Edison. Inni producenci w obawie przed gigantem uciekali np. do Hollywood. Pierwsze studio filmowe na tym terenie- Nestor Studio w 1911r. założyli Al Christie i David Horsley. Później ściągnęli tam inni niezależni filmowcy, w ten sposób dzielnica Los Angeles- Hollywood stała się amerykańskim najważniejszym ośrodkiem produkcji sztuki filmowej. Tu właśnie powstał ośrodek pięciu wytwórni;

Fox (później 20th Century Fox), Loew's Incorporated (później Metro-Goldwyn-Mayer), Paramount Pictures, RKO (Radio-Keith-Orpheum) i Warner Bros., działających zarówno jako producenci filmów, jak i dystrybutorzy i właściciele kin. Opozycją do tzw. "wielkiej piątki" było osiem innych niezależnych wytwórni; Universal Studios, Columbia Pictures i United Artists, Samuel Goldwyn, David O. Selznick, Walt Disney i Walter Wanger. Ich znaczenie na rynku również było duże, ale ci producenci nie mieli własnych kin ani nie zatrudniali własnych gwiazd. Ze wzrostem znaczenia kina rozwijała się technika filmowania (zaczęto wykorzystywać technikę gry światła i cienia oraz różne ujęcia kamery). Niestety z dużym zainteresowaniem publiczności wiązało się zwiększenie nacisku producentów na ilość, nie jakość produkcji. Publiczność tłumnie wybierała się na przeciętne produkcje artystyczne, które zawsze kończyły się nierealnie szczęśliwym happy-endem.

Pierwsze amerykańskie studia filmowe

» *American Mutoscope and Biograph Company*

» *Christie Film Company*

» *The Edison Manufacturing Co.*

» *Essanay Film Manufacturing Co.*

» *Goldwyn Picture Corporation*

» *Kalem Company*

» *Keystone Studios*

» *Lubin Film Company*

» *Nestor Motion Picture Company*

» *Selig Polyscope Company*

» *Thanhouser Film Corporation*

» *The Vitagraph Company*

Wielkie dzieła amerykańskiego filmu niemego

W okresie przed wprowadzeniem filmu dźwiękowego powstawały również dzieła, które obecnie zaliczane są do największych osiągnięć kinematografii, jak:

- Napad na ekspres (The Great Train Robbery) (1903) - pierwszy western,
- pierwsza ekranizacja powieści Frankenstein (1910),
- filmy D.W. Griffitha: Narodziny narodu, Nietolerancja (1916), Złamana Lilia (1919), Męczennica Miłości (1920);
- Nanook z północy (Nanook of the North) (1922) wybitny film dokumentalny w reżyserii Roberta J. Flaherty'ego
- Karawana (1923) reż. James Cruze - najwybitniejszy western kina niemego

komedie slapstickowe Macka Sennetta

- filmy Charlesa Chaplina m.in.: Charlie włóczęgą (1916), Imigrant (1917),

Pieskie życie (1918), Brzdąc (1921), Paryżanka (1923), Pielgrzym (1923),

Gorączka złota (1925), Cyrk (1928), Światła wielkiego miasta - film z muzyką

ale bez dialogów (1931);

- komedie Bustera Keatona z najwybitniejszym - Generałem (1926), a także:

Strach na wróble (1920), Rozkosze gościnności (1923), Sherlock Junior (1924),

Marynarz na dnie morza (1924), Buster i milion krów (1925).

- komedie Harolda Lloyd'a m.in. Jeszcze wyżej (1923), Niech żyje sport (1925).

Załącznik nr 2

Kim jest ten mały włóczęga w meloniku?

Prawdziwe nazwisko: Charles Spencer Chaplin

Zawód: aktor, reżyser, scenarzysta, producent, kompozytor

Data urodzenia: 16 kwietnia 1889

Data śmierci: 25 grudnia 1977

Miejsce urodzenia: Lambeth, Londyn, Anglia, Wielka Brytania

Znak zodiaku: Baran

Charles Chaplin to angielski aktor i reżyser filmowy, scenarzysta, producent i kompozytor muzyki do swych filmów, jedna z najwybitniejszych postaci światowego kina. Utożsamiany z postacią małego włóczęgi w meloniku. Czołowy reprezentant komedii slapstickowej opartej przede wszystkim na gagach, wprowadzał stopniowo do swych filmów dramatyczne problemy, takie jak nędza, głód, bezrobocie, zagrożenie wojną.

Urodził się w Londynie, od dzieciństwa występował z rodziną w music hallu, od 1907 w zespole pantomimicznym Freda Karno. W czasie tournée po USA w 1914 roku zaangażowany został przez Macka Sennetta do filmu. Do 1919 wystąpił w kilkudziesięciu krótko- i średniometrażowych obrazach: "Charlie bokserem", "Charlie włóczęga", "Emigrant", "Charlie policjantem", "Psia dola", "Charlie żołnierzem". W atmosferze skandalu wokół jego osoby i oskarżeń o sympatie prokomunistyczne, uznany za "cudzoziemca niepożądanego w USA" Chaplin wyjeżdża do Europy i tutaj pozostaje. Zrealizował między innymi: "Brzdąca" (pierwszy film długometrażowy Chaplina), "Gorączkę złota" (1925), "Cyrk" (ostatni film niemy), "Światła wielkiego miasta" (1931), "Dzisiejsze czasy" (1936), "Dyktator" (1940), "Światła rampy" (1952), Król w Nowym Jorku (1957), (1966). W zrealizowanym w 1947 roku filmie pod tytułem "Monsieur Verdoux" odszedł od wizerunku małego włóczęgi w meloniku i jest to jedna z jego pierwszych głównych ról w filmie obficie wyposażonym w dialogi. Sam

film jest okrutną satyrą na społeczeństwo burżuazyjne. Ostatnim filmem zrealizowanym przez Chaplina jest "Hrabina z Hongkongu". Obraz ten nie spotkał się życzliwym przyjęciem widzów i krytyki a wielu uważa go za oznakę wyczerpania się inwencji wielkiego twórcy.

Bibliografia:

Materiały do załączników : historia kina i postaci Charliego Chaplina

1. www.stopklatka.pl
2. www.filmweb.pl
3. www.wikipedia.org.pl

Scenariusz:

1. *Cudowny kinemo – Rosyjska myśl filmowa*, wybór i opracowanie: Tadeusz Szczepański, Bogusław Żyłko, Wydawnictwo Słowo Obraz Terytoria, Gdańsk 2001.
2. *Humor kina niemego* [w:] S. Kokesz: *Nie tylko Chaplin*, Warszawa 1957.
3. *Film niemy a malarstwo* [w:] K. Malewicz *Malarz i kino*, [w:] *Cudowny kinemo*.
4. *Kino nieme a teatr* [w:] J.Tynianow, *Film - słowo – muzyka*, [w:] *Cudowny kinemo*.

Opracowała: Justyna Szczepaniak